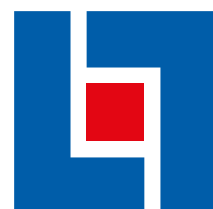

Investeringshjälpen

Placera bekvämt med våra experter

Investeringshjälpen

I Investeringshjälpen ger våra experter sin syn på det ekonomiska läget i Sverige och världen. De guidar dig också genom aktie- och räntemarknaden och ger aktiva placeringsförslag. Tanken med Investeringshjälpen är att den ska fungera som ett verktyg för dig som sparare och därmed underlätta dina placementsval.

Investeringshjälpen ges ut av Länsförsäkringar Bank och publiceras i mitten av varje månad.

Uppdaterad 15 december 2018

Våra månadsvyer på sida 3-9 ligger till grund för våra fondval på sida 10-12.

Innehåll

Vår syn i korthet

Konjunktur, aktier och räntor 3

Global konjunktur

Globala utsikter bättre än sitt rykte,
konjunkturen stärks trots marknadsoro 4

Finansiella marknader

Fortsatt optimistisk vy på aktier,
trots marknadsoro 7

Fondval

Så placerar vi utifrån vår vy 10

Vår syn i korthet

Den globala konjunkturen fortsätter att förbättras men visar större regionala skillnader än tidigare. Konjunkturutsikterna i Europa har försämrats på kort sikt, men vi tror på en stabilare utveckling kommande kvartal. USA fortsätter att utvecklas mycket starkt. Handelskonflikten utgör en förhöjd riskfaktor men vi tror att effekterna på den globala konjunkturen blir begränsade. Vår positiva vy på aktier och tro på ett stigande ränteläge består därför även om riskaptiten på kort sikt kan förändras av negativa nyheter kring konflikten.

Global konjunktur

Fortsatt starka konfidensindikatorer tyder på stabil konjunktur, men de regionala skillnaderna ökar

- Global konjunktur fortsätter att förbättras men tillväxttakten avtar
- Kina bedriver en expansivare ekonomisk politik
- Utsikterna för Europa har försämrats något på kort sikt
- Inflationen stiger gradvis i takt med att konjunkturen stärks
- Penningpolitiken blir successivt mindre expansiv, men ökade regionala skillnader

Riskerna består, men är överlag balanserade

- Svenska konjunkturutsikter är fortsatt goda men minskat byggande sänker tillväxttakten framöver
- Riksbanken kan få svårt att genomföra ytterligare räntehöjningar under 2019
- Den starka konjunkturen i USA gör att Fed fortsätter med aviserade räntehöjningar
- Handelskriget får mycket medieutrymme men effekterna på den globala konjunkturen bedöms bli måttliga
- Den senaste tidens marknadsturbulens hindrar inte centralbankerna från att gradvis minska stimulanserna

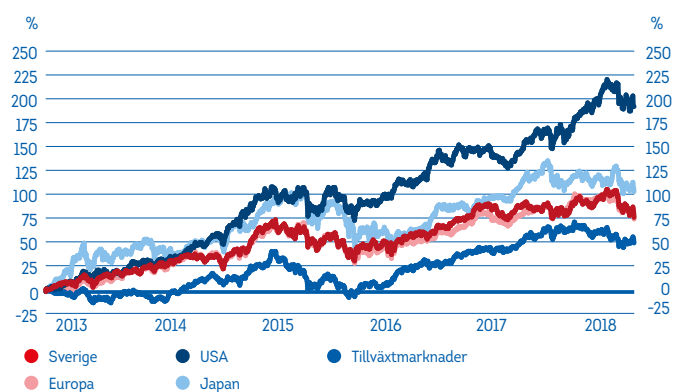
Vår syn på aktie- och räntemarknaden

	Negativ	Svagt Negativ	Neutral	Svagt Positiv	Positiv
Globala aktier					
Sverige					
Europa					
USA					
Japan					
Tillväxtmarknader					
Svenska korta obligationer*					
Svenska långa obligationer*					
Företagsobligationer					
Tillväxtmarknadsobligationer					

*En syn om svagt stigande räntor innebär svag avkastning för svenska obligationer.

Börsutveckling 2013-2018

Avkastning i svenska kronor

Bred nedgång på börserna under hösten

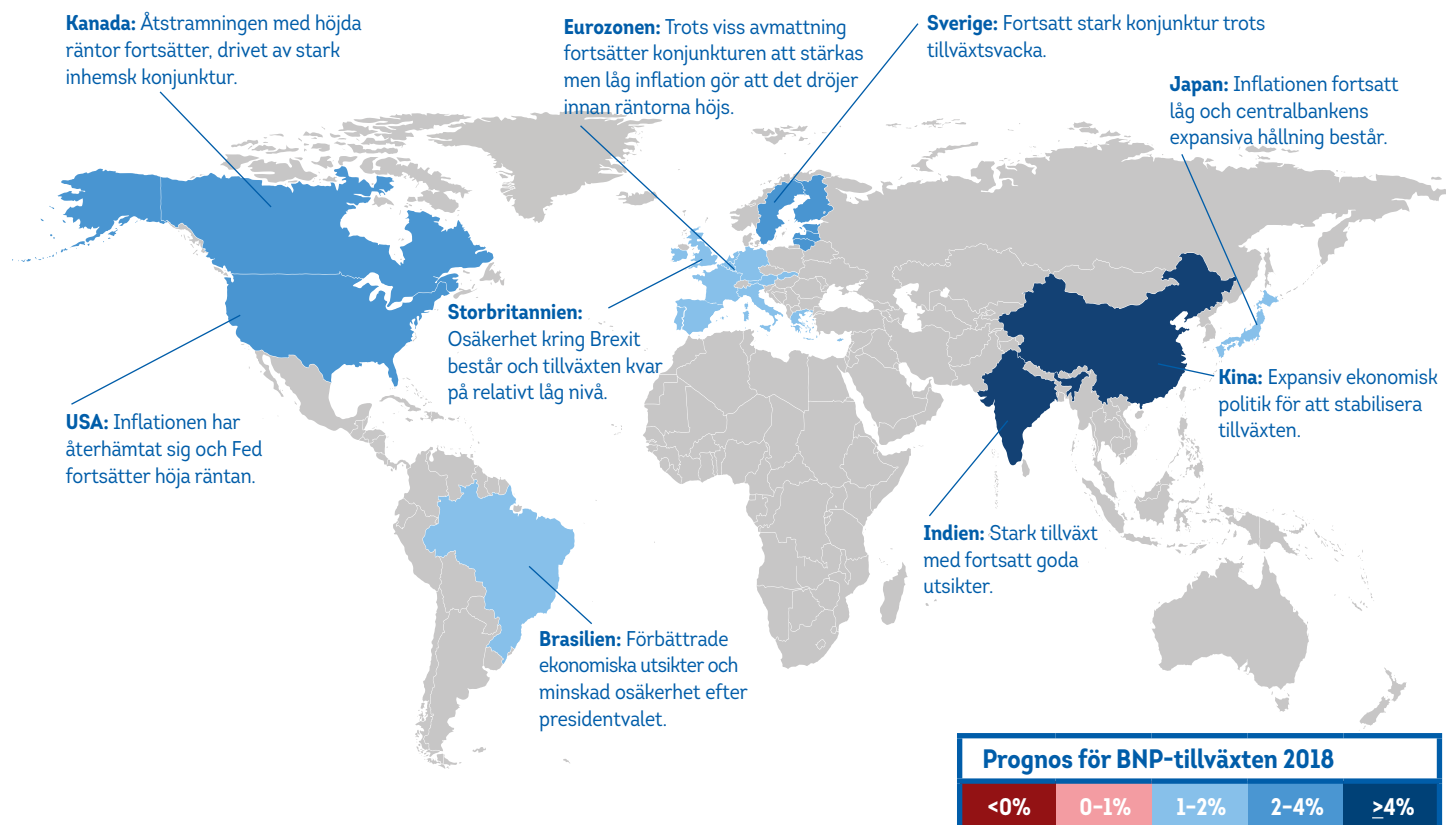
- Vi finner att bolagens höga vinsttakt börjar mattas av något men samtidigt har den senaste tidens börsoro gjort värderingarna mer attraktiva
- Vi är sammantaget positiva till börserna trots den senaste tidens marknadsoro. De handelstullar som USA har infört eller förväntas införa medför dock risk för lägre ekonomisk tillväxt och därmed lägre börskurser

Internationella räntor har stigit något under hösten

- Svenska korta och långa obligationer har relativt låg risk jämfört med andra tillgångsslag, avkastningen väntas dock bli blygsam
- Företagsobligationer gynnas av högre kreditriskmarginaler efter ett hittills svängigt 2018
- Tillväxtmarknadsobligationer har högst ränta efter årets kraftiga prisfall men är köpvärda på lång sikt drivet av god ekonomisk tillväxt, sjunkande kreditrisk och stärkta valutor

Globala utsikter **bättre än sitt rykte,** konjunkturen stärks trots marknadsoro

Vi förväntar oss en förbättrad global konjunktur. Hushållens och företagens ljusa framtids-tro bör leda till ökade investeringar även om vissa konfidensindikatorer mattats av. Arbetsmarknaderna utvecklas starkt men svårigheter att hitta personal kan begränsa den ekonomiska utvecklingen framöver. Risker för handelsbegränsade åtgärder och politisk osäkerhet består men vi bedömer att de får liten effekt på konjunkturen.

Sverige - Svensk högkonjunktur fortsätter trots tillfälligt hack

Statistiken för den svenska konjunkturen ger aningen motstridiga budskap. Tillväxten tredje kvartalet var svag. För första gången sedan 2013 är den negativ på kvartalsbasis. Det beror främst på att bilförsäljningen föll kraftigt (efter att ha ökat rejält inför de ändrade miljöskattereglerna 1 juli) men konsumtionen hämmades även av det varma sommarvädret. Dock har bilförsäljningen fortsatt att utvecklas svagt.

Antalet påbörjade bostäder var färre än väntat under tredje kvartalet och bostadsbyggandet kommer att tynga tillväxten alltmer framöver. Dessutom har riskbilden i Eurozonen försämrats (jämför nedan) vilket påverkar en liten och öppen ekonomi som den svenska. Å andra sidan tyder arbetsmarknaden och förtroendebarmetrar på ett fortsatt gott konjunkturläge i den svenska ekonomin. Vi tror att svagheter är tillfälliga och inte början på en markant vändning i konjunktur, även om tillväxten kommer vara lägre kommande år.

"Arbetsmarknaden och förtroendebarmetrar tyder på ett fortsatt gott konjunkturläge"

tror att svagheter är tillfälliga och inte början på en markant vändning i konjunktur, även om tillväxten kommer vara lägre kommande år.

Vi anser vidare att de svagheter som syns i Europa samt den senaste tidens börs- och politiska oro inte är tillräcklig för att rubba Riksbankens planer på en räntehöjning. Vi förväntar oss en höjning i februari mot bakgrund av osäkra inflationsutsikter.

Eurozonen - Stabila konjunkturutsikter trots svagheter

Eurozonen har utvecklats något sämre än väntat den senaste månaden. Oron på världens börser verkar ha påverkat både hushållens och företagens förtroende. Ännu ligger dock barometrar på nivåer som utifrån historiskt mönster pekar på en fortsatt stabil tillväxt. Den tyska bilindustrin har under tredje kvartalet drabbats av produktionsstörningar till följd av omställningen till nya utsläppsregleringar. Även exporten för eurozonen som helhet har utvecklats sämre än väntat. En del av svagheten i nettoexporten berodde dock på stark import, vilket tyder på att det finns en fortsatt inhemsk efterfrågan. Vår bedömning är att denna störning är tillfällig och att konjunkturutsikterna ser stabila ut.

Den italienska finanspolitiken fortsätter att skapa splittring mellan Italien och övriga EU-länder. I november konstaterade EU-kommis-

sionen att den italienska budgeten bryter mot det finanspolitiska ramverket och att det kan leda till böter motsvarande 0,5 procent av BNP (cirka 10 mdr euro). Vi bedömer att den italienska finanspolitiken kommer hämma landets tillväxt något under 2019 till följd av högre räntor men utan att det får någon rejäl påverkan på europeisk ekonomi i stort.

I förhandlingarna kring Brexit enades parterna i november om ett ramavtal. Storbritannien kvarstår som medlem av EUs inre marknad och tullunionen under en övergångsperiod om 21 månader från och

"Den italienska budgeten bryter mot det finanspolitiska ramverket"

med mars 2019. Avtalet måste dock godkännas av det brittiska parlamentet och i dagsläget är detta högst osäkert. Vi bedömer att osäkerheten inte påtagligt påverkar den europeiska konjunkturen. Tillväxten kan dock bli oväntat låg även innevarande kvartal, till följd av problemen i bilindustrin, för att återhämta sig under första halvan av 2019. Givet denna risk bedömer vi att oron för europeisk konjunktur består den närmaste tiden.

USA - Stark konjunktur och centralbankshöjningar fortsätter

Den amerikanska ekonomin utvecklas mycket starkt. Både hushållens och företagens förtroende pekar på fortsatt stark tillväxt. Det finns dock svaghetstecken. Dels ser byggföretagen en betydligt svagare marknad framför sig, dels har nya order av kapitalvaror utvecklats sämre än väntat. Sammantaget föranleder månadens statistik inte någon revidering av vår syn på den amerikanska konjunkturen och vi tror fortsatt att Fed höjer styrräntan i december och tre gånger 2019.

Arbetsmarknaden utvecklas mycket starkt och både sysselsättning, arbetskraftsdeltagande och löner utvecklas väl. Nedgången i oljepriset fortsatte under november och har nu fallit mer än 20 procent de senaste två månaderna. De leder till ett ökat konsumtionsutrymme för amerikanska hushåll och ett svårare läge för energibolagen. Energisektorn är en liten del av den amerikanska ekonomin sett till antal anställda men kan ändå påverka börserna då flera stora energibolag väger

tungt i index. Dessutom kan det påverka investeringarna negativt. USA är dock en nettokonsumant av olja och vi ser därför ett lägre oljepris som positivt för ekonomin på kort sikt.

Under G20-mötet i november

bestämde sig USA och Kina för att pausa handelskonflikten. President Trump skjuter upp de aviserade höjningarna av importtariffer på kinesiska varor tre månader framåt. I utbyte gör Kina betydande köp av amerikanska varor, däribland amerikanska jordbruksprodukter. Det är ett steg i rätt riktning, men vi ser inga tydliga tecken på att ett avtal med långsiktiga spelregler är nära förestående. Vidare förlorade republikanerna majoriteteten i representanthuset. Det minskar Trumps möjlighet att få igenom ytterligare skattesänkningar. Det kan påverka hans vilja att få till stånd ett handelsavtal kommande år. Vi tror att den amerikanska finanspolitiken blir mindre expansiv till följd av demokraternas valseger.

"Oljepriset har nu fallit mer än 20 procent de senaste två månaderna"

Japan - Penningpolitiken förblir oförändrad under en lång tid

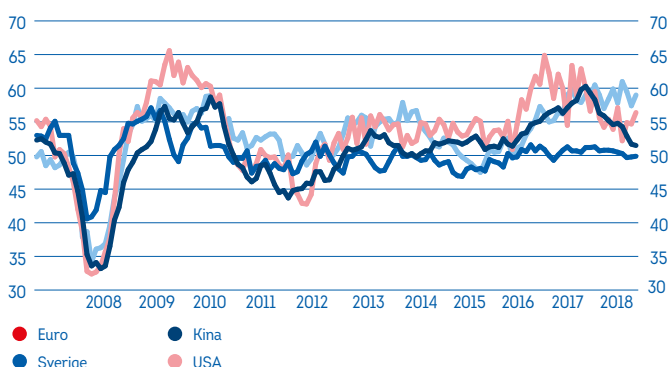
Tillväxten under det tredje kvartalet var negativ men tyngdes sannolikt av tillfälliga faktorer som naturkatastrofer. Tillväxten torde därmed återhämta sig framöver. Förtroendebarmetrar indikerar fortfarande måttlig tillväxt men inte kontraktion.

Arbetsmarknaden utvecklas väl och den momshöjning som träder i kraft om ett år kan tillfälligt öka konsumtionen första halvåret 2019. Positivt är även att Japan och Kina har inlett samtal om att fördjupa

"Lönstillväxten bromsade in under tredje kvartalet"

de ekonomiska relationerna. Något oroväckande var att lönstillväxten bromsade in under tredje kvartalet samtidigt som tidigare utfall reviderades ned. Den strama arbetsmarknaden har alltså inte gett så stora avtryck på lönerna som man trott. Den månadsvisa statistiken antyder också en svagare utveckling och inte tillräckligt för att lyfta inflationen mot två procent. Vi tror att det kommer krävas en lång tid av stramt resursutnyttjande för att nå målet.

Inköpschefsindex inom industrin 2007-2018

Fakta inköpschefsindex

Inköpschefsindex tas fram via månatliga undersökningar hos företag inom industrin och är en indikator på den ekonomiska hälsan. Som framåtblickande konjunkturindikator är den viktig. Värdet över 50 indikerar ökad aktivitet, under 50 indikerar avmattning.

Vi tror också att centralbanken behåller sin penningpolitik oförändrad. Det innebär att den 10-åriga statsräntan hålls kring noll, genom obligationsköp i nödvändig utsträckning. Den allmänna trenden av centralbankers åtstramning världen över gör att Japan får anses föra en relativt sett mer expansiv penningpolitik. Det skulle kunna försvaga yenen och bidra till en tillfälligt högre inflation. Sammantaget ser vi en konjunkturförbättring i kombination med fortsatta stimulanser.

Kina – Mer expansiv ekonomisk politik, men effekten dröjer ett tag
Ekonomisk data för oktober gav en blandad bild. Avmattningen inom detaljhandeln fortsatte medan industriproduktionen förbättrades något. Det senare är sannolikt drivet av en tillfälligt starkare utländsk efterfrågan inför årsskiftets potentiellt utökade tullar från USA. Det har också syns i utrikeshandeln. Troligen reverseras detta nästa år vilket skulle tynga tillväxten.

Samtidigt är den inhemska ekonomin viktigare för Kina. Efter den senaste tidens avmattning har regimen lättat på penningpolitiken och kreditstramande åtgärder samt annonserat inkomstskattesänkningar och åtgärder för att främja infrastrukturinvesteringar. Utsikterna för 2019 ser därför något bättre ut och vi tror att fler åtgärder kan komma att lanseras.

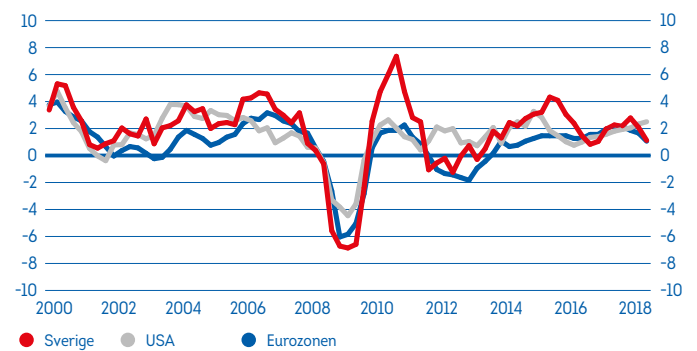
Inflationen är fortsatt nära målet om två procent och vi ser inga hinder för centralbanken att utöka stimulanserna ytterligare. Vi vill samtidigt understryka att Kinas tillväxt till största del är av strukturell

"Den långsiktiga trenden av industrialisering och urbanisering kommer pågå mycket lång tid"

höga skuldsättning. Sett till de mycket robusta statsfinanserna ser vi låg risk för att statens åtgärder inte räcker för att stabilisera utvecklingen. Den senaste tidens marknadsoro ser vi med andra ord som tillfällig.

karaktär och att den långsiktiga trenden av industrialisering och urbanisering kommer pågå mycket lång tid. Risker kring Kinas långsiktiga tillväxt är främst kopplade till företagets

BNP-tillväxt, årlig procentuell förändring

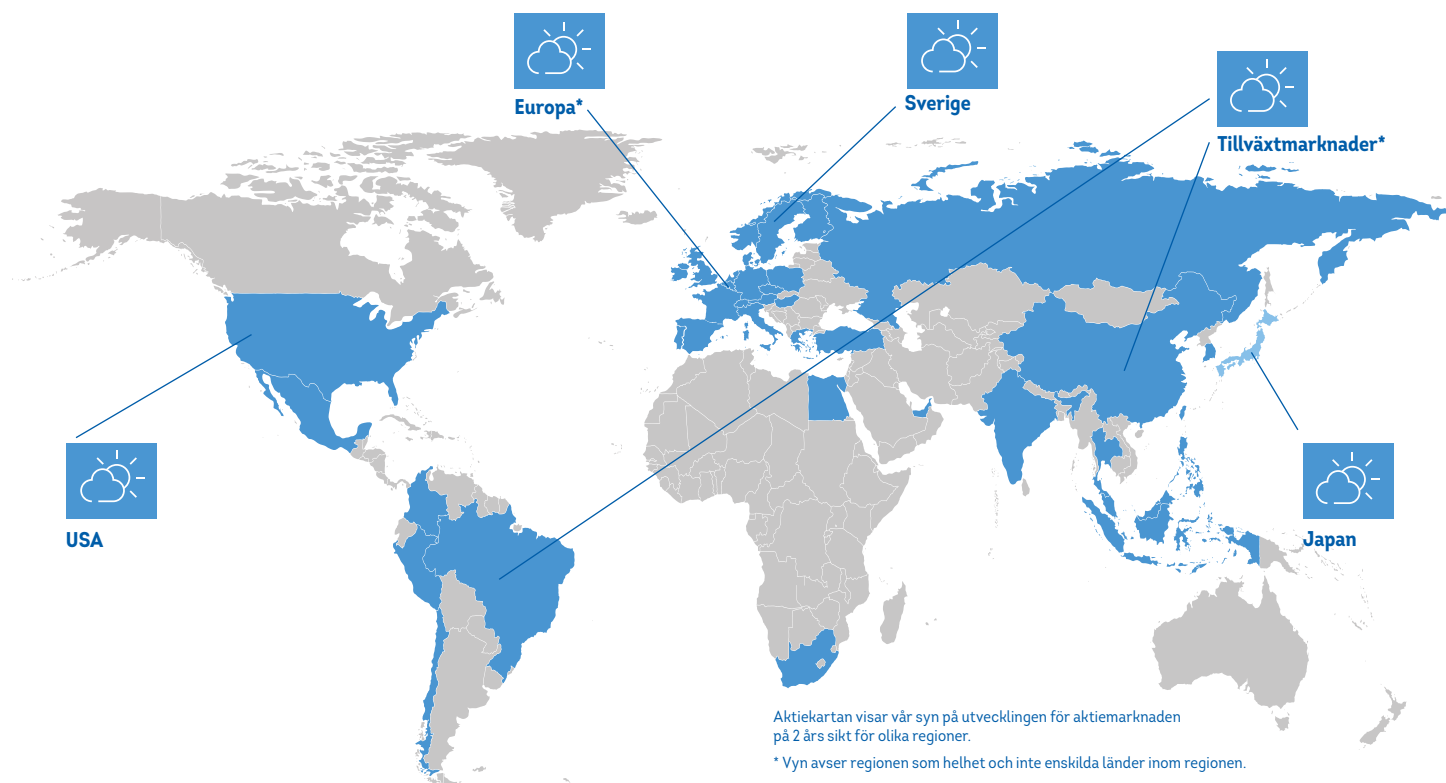

Fakta BNP

Bruttonationalprodukten (BNP) är det sammanlagda värdet av de varor och tjänster som producerats i ett land under en viss period, vanligtvis ett år. Det mäter den ekonomiska aktiviteten. En hög respektive låg tillväxt säger nödvändigtvis inte var vi är i konjunkturen.

God avkastningspotential för aktier, trots allt

Trots den senaste tidens marknadsoro, är vi positiva till börsen tack vare bolagens lägre värdering och fortsatt stigande vinster drivet av god ekonomisk tillväxt. Vi tror dock inte att det senaste årets extrema vinsttakt (för framför allt amerikanska bolag) kan bibehållas.

Aktiemarknaden globalt – Bra vinstökningar

Den globala konjunkturbilden ser fortsatt relativt god ut. Tillväxtprognoserna är dock lägre för världsekonomin nästa år än för 2018. Det har skapat viss oro för att vi går mot en avmattning. Vi ser en mindre sådan som trolig på sikt men finner att dagens värderingar är för attraktiva för att minska vår övervikt av aktier.

Sverige – Kronförsvagningen stärker vinsterna överlag

- + God inhemsk konjunktur samt låga räntor
- + Rimlig värdering och stigande vinster för börsbolagen
- Riksbankens agerande kan leda till att kronan stärks

Det låga ränteläget är en bidragande orsak till dagens rimliga värderingar. Vi ser att vinsterna för bolagen på Stockholmsbörsen följer den positiva realekonomiska utvecklingen i Sverige och globalt.

Vi tror att kronan kan stärkas då Riksbanken tydligt deklarerat att man höjer räntan i december eller februari. Det kan påverka börsbolagen negativt då inkomster i utlandsvaluta blir mindre i svenska kronor. Vi ser dock inte att den långsiktiga ränteuppgången blir så stor att den hämmar den ekonomiska utvecklingen på sikt. Om kronan stärks ser vi svenska aktier som mer attraktiva än utländska då de inte påverkas av valutaförändringar i samma utsträckning.

Oron för utvecklingen av den svenska bostadsmarknaden har minskat något sedan i våras men vi ser fortfarande att det kan påverka konjunkturutvecklingen negativt.

Vi förhåller oss svagt positiva till svenska aktier framöver och ser även att värderingen kommit ner något vilket styrker vår tes.

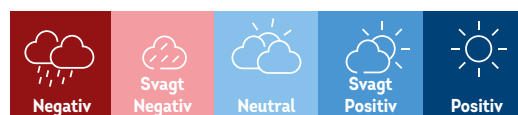
Europa – Rimlig värdering och bra vinstökningar ger fortsatt stöd

- + Ekonomisk återhämtning 2019 efter svagt 2018
- + Låg börsvärdering och god vinstpotential
- Politiska utmaningar inom det europeiska samarbetet

ECB försätter att bedriva expansiv penningpolitik och bolagsvinsterna väntas utvecklas positivt. Att europeiska börser är relativt lågt värderade, jämfört med exempelvis den amerikanska, motiveras främst av att de förstnämnda har lägre lönsamhet.

Efter en svagare ekonomisk utveckling under 2018 (jämfört med prognoserna), ser vi att det under 2019 kan bli en viss återhämtning. Den politiska situationen med allt fler EU-skeptiska regeringar kan dock hämma stabiliteten i det europeiska samarbetet på längre sikt.

Vi anser att värderingen för europeiska bolag är attraktiv och ser

Vädersymbolerna visar vår syn för utvecklingen på aktiemarknaderna på 2 års sikt.

att vinsterna har utvecklats positivt i år, trots en svag ekonomisk tillväxt. Sammantaget är vi svagt positiva till europeiska aktier.

Vi ser värderingen för europeiska bolag som attraktiv och att vinsterna har utvecklats positivt hittills i år. Dock syns vissa tecken på att den nuvarande ekonomiska tillväxttakten kan komma att mattas av något vilket också avspeglas i börsutvecklingen. Sammantaget är vi svagt positiva till europeiska aktier.

USA – Stabil ekonomisk tillväxt, men åtstramande penningpolitik

- + Stabil ekonomisk tillväxt
- + Ekonomiska reformer ger fortsatt högre företagsvinster på kort sikt
- Mer åtstramande penningpolitik väntas framöver

Den amerikanska ekonomin har utvecklats något över förväntan i år. Samtidigt bedriver den amerikanska centralbanken en mer åtstramande penningpolitik. Med det som bakgrund ser vi att marknaden nu börjar prisa in en viss risk för recession inom några år.

New York-börsen är inte längre högt värderad då bolagsvinsterna fortsatt att stiga under året. Den är nu i linje med hur börsen tidigare värderats i början av en ekonomisk överhettningssfas och vi bedömer att USA befinner sig i en liknande fas nu. Vi förväntar oss att bolagsvinsterna fortsätter stiga, dock inte alls i samma extrema takt som i år.

Samtantaget har vi en svagt positiv vy på amerikanska aktier.

Japan – Fortsatt positiva vinstförväntningar och något lägre värdering

- + Fortsatt lågräntepolitik och stigande vinster
- + Viss möjlighet att valutan kan stärkas på sikt
- Långsiktiga tillväxtproblem

Vinsterna stiger för bolagen och den japanska ekonomin visar en svagt positiv tillväxttakt. De främsta drivkrafterna till bolagens vinster är den expansiva penningpolitiken och den starka globala konjunkturen.

Vi ser att värderingen har kommit ner något för japanska bolag samtidigt som vinstförväntningarna är fortsatt positiva. Vi tror därför att värderingarna kan återgå till sina tidigare högre nivåer.

Senaste året har det även varit fokus på när den japanska centralbanken ska kommunicera planer på en mer normaliserad penningpolitik, vilket skulle kunna stärka valutan. Vi ser inte att det händer inom kort men det ökar ändå potentialen något för tillgångsslaget.

Samtantaget ställer vi oss svagt positiva till japanska aktier.

Tillväxtmarknader – Bäst potential på lång sikt

- + Attraktiv börsvärdering
 - + Långsiktigt hög tillväxtpotential
 - Ett eskalerat handelskrig tynger den ekonomiska tillväxtpotentialen
- Tillväxtmarknader växer snabbare än mogna ekonomier. Därtill är dess bolag lägre värderade än dem i de mer utvecklade ekonomierna. Vi bedömer att de successivt närmar sig den högre värdering som de senare handlas till. Det bygger vi på en fortsatt stark tro på att den starka globala konjunkturen leder till stigande vinster för dessa bolag.

Vi ser att den senaste tidens upptrappning av handelskriget, drivet av USA mot främst Kina, gjort att estimaten för den framtida tillväxttakten reviderats ner. Det har påverkat investerarsentimentet negativt och bolagsvärderingen har pressats till historiskt låga nivåer.

Vi har en relativt positiv syn på regionen och ser möjligheter för en högre värdering framöver men ser också att det fortsatta handelskriget kommer att hålla tillbaka tillväxttakten.

En placering i tillväxtmarknader ger störst exponering mot Kina, Sydkorea, Taiwan, Indien, Sydafrika och Brasilien.

Räntor och krediter

Svenska korta och långa obligationer – Låg avkastning till låg risk

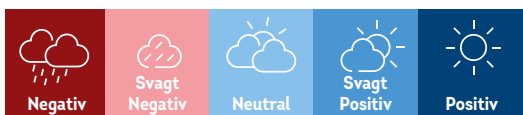
- + Relativt låg risk men också låg avkastning för både långa och korta obligationer
- + Långa obligationer är en defensiv tillgång och väntas gå bra om aktier går dåligt
- Kraftigt stigande långa räntor utgör ett hot mot långa obligationers avkastning

Vår tro om långsamt stigande räntor för längre löptider gör att vi också tror på svagt positiv avkastning för långa svenska stats- och bostadsobligationer.

Kreditriskmarginalen för bostadsobligationer bedöms som attraktiv och genererar god avkastning även när den underliggande långa statsräntan stiger långsamt. Långa obligationer fungerar också bra som defensiv tillgång i en blandfond då de väntas gå bra när aktier går mindre bra.

Avkastningen för korta obligationer styrs i hög grad av Riksbankens reporänta och vår tro är att den höjs i december eller februari. Det skulle gynna avkastningen något men samtidigt förbli låg, dock till mycket låg risk.

Samtantaget väntas avkastningen för både korta och långa obligationer vara positiv men låg. Vi förhåller oss därför svagt negativa till dessa tillgångsslag.

Vädersymbolerna visar vår syn på utvecklingen för aktiemarknaderna på 2 års sikt.

Företagsobligationer – Mer attraktiva kreditriskmarginaler

- + Kraftigt stigande kreditriskmarginaler gynnar avkastningen
- + Högre ränta än svenska obligationer ger bättre avkastning
- En mer normaliserad penningpolitik i USA och Europa fortsätter minska efterfrågan på krediter

Avkastningen på företagsobligationer har varit volatil i år då kreditriskmarginalen stigit kraftigt i både USA och Europa. Det förklaras av ökad oro för svagare tillväxt i världen. Det skulle dock kunna vara gynnsamt för företagsobligationer, så länge det inte leder till recession. En miljö där företagen fokuserar på att hålla kostnaderna nere är gynnsamt för deras förmåga att återbetala lån. Det i kombination med måttlig inflation bör stödja efterfrågan på företagsobligationer. Dess ränta har i år stigit i takt med högre kreditriskmarginal och är nu klart högre än räntan för svenska statsobligationer. Tillsammans med endast modesta räntehöjningar borgar detta för god totalavkastning.

Centralbankernas agerande utgör för tillfället en negativ faktor för företagsobligationer. Att ECB ska minska sina obligationsköp kan påverka totalavkastningen negativt. En lägre tillväxt i Europa kan dock få ECB att fortsätta med dem. Det skulle vara positivt för företagsobligationer. I USA har centralbanken kommit längre i sin normalisering av penningpolitiken, vilket fortsätter att påverka totalavkastningen negativt.

Sammantaget föredrar vi europeiska företagsobligationer framför amerikanska.

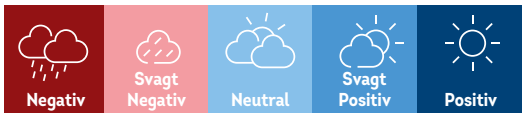
Tillväxtmarknadsobligationer – Bäst långsiktig avkastning efter stigande ränta

- + Räntan på tillväxtmarknadsobligationer är attraktiv jämfört med obligationer på utvecklade marknader
- + En överenskommelse avseende handelshinder utgör potential
- Svagare global efterfrågan på kreditinvesteringar riskerar att drabba avkastningen kortsiktigt

På lång sikt bedömer vi att avkastningen för tillväxtmarknadsobligationer blir mycket god. Senaste tidens kraftiga prisnedgång för tillgångslaget har drivits av stärkt dollar och geopolitisk oro på grund av handelstvisten mellan USA och Kina. Vi ser dessa faktorer som övergående och anser att den senaste tidens utveckling gjort tillväxtmarknadsobligationer mer attraktiva då räntan samtidigt har ökat flera procentenheter.

På kort sikt finns det flera risker som kan påverka avkastningen negativt. Om handelsdispyten eskalerar vore det negativt för tillväxtmarknadsobligationernas avkastning. Detsamma gäller om ökad risk för svag ekonomisk tillväxt leder till minskad efterfrågan på kreditinvesteringar.

Den underliggande BNP-utvecklingen i tillväxtmarknadsländerna är dock starkare än i de utvecklade länderna och på längre sikt väntas kreditkvaliteten förbättras. Det tillsammans med den betydligt högre räntan gynnar avkastningen på tillväxtmarknadsobligationer på sikt. Sammantaget är vi positiva till detta tillgångsslag.

Vädersymbolerna visar vår syn på utvecklingen för aktiemarknaderna på 2 års sikt.

Styrräntor			
	15 dec	2018*	2019*
USA	2,25	2,50	3,25
Eurozonen	0	0	0,25
Sverige	-0,50	-0,50	0

* Prognos vid årets slut

Fondval – Så placerar vi utifrån vår vy

Vi har en svagt positiv vy på aktier på två års sikt då vi anser att de har blivit billigare efter höstens kursras. Vi föredrar framför allt tillväxtmarknader och småbolag i Europa och Sverige. På räntesidan väljer vi främst bostads- och företagsobligationer med hög kreditsäkerhet samt tillväxtmarknadsobligationer.

Är du bekväm eller aktiv? Här finns fonder för alla

Länsförsäkringar erbjuder flera typer av fonder. Vissa riktar sig till dig som tycker om att följa aktiemarknaden på närmare håll och byta fonder snabbt och enkelt. Andra passar dig som vill spara mer bekvämt.

Bekväma fonder

Våra fem Bekväma fonder passar dig som inte vill eller hinner spara aktivt. Allt du behöver göra är att välja sparhorisont och risknivå. De Bekväma fonderna är så kallade fondandelsfonder vilket innebär att de placerar i andra fonder. Innehavet ses över löpande av våra professionella förvaltare. I bilden på sida 12 ser du fondernas risknivå och aktuella innehav per tillgångsslag.

Aktiva placeringsförslag

Våra Aktiva placeringsförslag passar dig som följer de finansiella marknaderna och tycker om att köpa och sälja fonder. De bygger på att du själv styr dina placeringar. Våra förvaltare - samma som de som förvaltar våra Bekväma fonder - tar fram förslag en gång per månad och du väljer själv om du vill följa dem. Förslagen presenteras i Investeringshjälpen den 15e varje månad och publiceras på dels lf.se dels i vårt nyhetsbrev Sparutsikter (som du kan anmäla dig till på www.lansforsakringar.se/sparutsikter). I bilden på sida 12 ser du de fem portföljernas riskprofil och aktuella fondval.

Val av tillgångar

Innehaven i Bekväma fonder och Aktiva placeringsförslag är indelade i fem risknivåer (se sida 12). Inom varje fond/förslag investeras alltid en viss andel i bland annat korta och långa räntefonder, absolutavkastande fonder samt globala och svenska aktiefonder. Den exakta fördelningen styrs av vår aktuella syn på marknaderna och konjunkturen.

Notera att den övergripande tillgångsallokeringen i de Bekväma fonderna och Aktiva placeringsförslagen styrs av samma bakomliggande faktorer och att den därför är i princip likadan i båda. Den enda skillnaden är att de Bekväma fonderna har fler underliggande innehav.

Denna månads tillgångsallokering - övergripande resonemang

Den globala aktievärderingen är för närvarande inte särskilt hög men vi ser viss risk för att en fallande global tillväxt kan komma att ifrågasätta denna värdering framöver. Tack vare en attraktivare aktiemarknad efter höstens prisfall, stigande bolagsvinster och låga räntor i Sverige och Europa ser vi dock stöd för en god børsutveckling framöver varför vi väljer att ha en något högre aktieandel än normalt i alla våra portföljer.

Vi är generellt svagt negativa till svenska obligationer. Vi dras istället till avkastningspotentialen hos företags- och tillväxtmarknadsobligationer (om än till högre risk) som har blivit än mer attraktiva efter höstens stigande ränta. Vi väljer också en något lägre andel korta räntefonder eftersom de väntas ge låg avkastning med rådande riksbankspolitik.

Absolutavkastande fonder har i detta marknadsklimat haft svårt att generera god avkastning och vi håller en något lägre andel av dem än normalt. Vi bedömer att aktier och tillväxtmarknadsobligationer är mer attraktiva på riskjusterad basis.

Aktier

Vår allokering är numera regionalt neutral. Vi väljer vidare en exponering mot europeiska och svenska småbolag tack vare dess större möjligheter att växa och öka vinsten (vilket är gynnsamt nu när det är generellt svårt att skapa avkastning).

Svenska korta obligationer

Bland korta räntefonder väljer vi kreditinvesteringar med god kreditkvalitet i Sverige. Vi bedömer att de kommer ge lite bättre avkastning än traditionella penningmarknadsfonder, givet det låga ränteläget.

Svenska långa obligationer

Grundbulten utgörs av fonder som investerar i svenska stats- och bostadsobligationer. De väntas ge svagt positiv avkastning och ger också en bra diversifiering till vår aktieexponering.

Företagsobligationer

För att få en bra riskspridning väljer vi företagsobligationer i Europa och USA. De erbjuder en god diversifiering till övriga portföljen och förväntas ge en god riskjusterad avkastning givet rådande marknads-läge.

Tillväxtmarknadsobligationer

Vi väljer att placera i tillväxtmarknadsobligationer, såväl i lokal valuta som valutasäkrade till svenska kronor. De har visserligen högre risk än svenska obligationer och företagsobligationer men erbjuder en bättre avkastningspotential på lång sikt.

Absolutavkastande fonder

Vi väljer att investera i absolutavkastande fonder eftersom de erbjuder en diversifiering till våra aktie- och räntefonder. Vi väljer två kompletterade strategier där den ena fonden är mer lokal och den andra global för att höja den riskjusterade avkastningen ytterligare.

Månadens innehavsförändringar

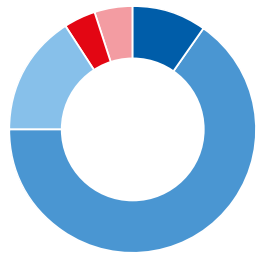
Inga förändringar denna månad.

Förändringar 15 december 2018

Vi gör inga förändringar i de aktiva placeringsförslagen denna månad.

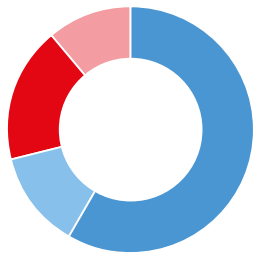
Bekväma Fonder

Bekvämd Fond Defensiv
(Mycket låg risk)

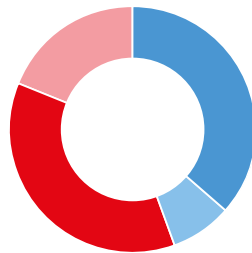
Korta räntefonder 10 %
Långa räntefonder 66 %
Absolutavkastande fonder 16 %
Globala aktiefonder 4 %
Svenska aktiefonder 5 %

Bekvämd Fond Stabil
(Låg risk)

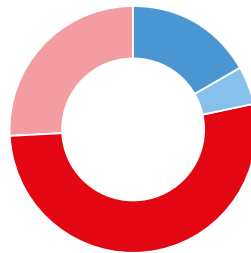
Långa räntefonder 59 %
Absolutavkastande fonder 13 %
Globala aktiefonder 18 %
Svenska aktiefonder 11 %

Bekvämd Fond Balans
(Medelrisk)

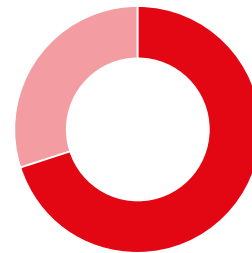
Långa räntefonder 37 %
Absolutavkastande fonder 8 %
Globala aktiefonder 37 %
Svenska aktiefonder 19 %

Bekvämd Fond Tillväxt
(Hög risk)

Långa räntefonder 17 %
Absolutavkastande fonder 6 %
Globala aktiefonder 53 %
Svenska aktiefonder 26 %

Bekvämd Fond Potential
(Mycket hög risk)

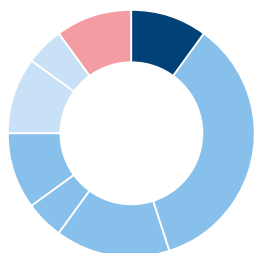

Globala aktiefonder 70 %
Svenska aktiefonder 30 %

Givet vår långsiktiga strategi för att sprida risker och skapa god avkastning är ramarna för de Bekväma fonderna satta så att en viss mängd alltid investeras i korta räntefonder, företagsobligationer, absolutavkastande fonder, globala och svenska aktiefonder. Den relativa fördelningen påverkas av vår marknadsvy.

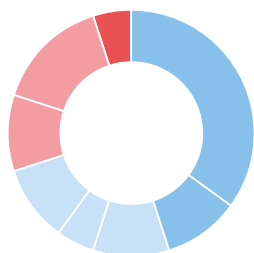
Aktiva placeringsförslag fonder

Aktiv Defensiv
(Mycket låg risk)

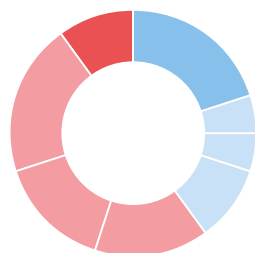
Länsförsäkringar Kort Ränta Företag 10 %
Länsförsäkringar Lång Räntefond 35 %
Blackrock Euro Corporate bond 15 %
Standard Life GARS 5 %
Neuberger Berman EM Debt Hard Currency 10 %
Norron Target 10 %
BlackRock EM Local Currency Bond 5 %
Länsförsäkringar Global Hållbar 10 %

Aktiv Stabil
(Låg risk)

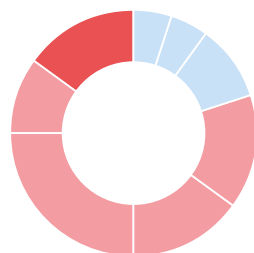
Länsförsäkringar Lång Räntefond 35 %
Blackrock Euro Corporate bond 10 %
Norron Target 10 %
BlackRock EM Local Currency Bond 5 %
Neuberger Berman EM Debt Hard Currency 10 %
Länsförsäkringar Global Hållbar 10 %
Länsförsäkringar Sverige Aktiv 15 %
Länsförsäkringar Tillväxt-marknad Aktiv 5 %

Aktiv Balans
(Medelrisk)

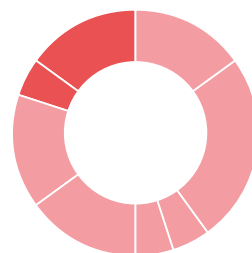
Länsförsäkringar Lång Räntefond 20 %
Norron Target 5 %
BlackRock EM Local Currency Bond 5 %
Neuberger Berman EM Debt Hard Currency 10 %
Länsförsäkringar Global Hållbar 15 %
Robeco Global Premium 15 %
Länsförsäkringar Sverige Aktiv 20 %
Länsförsäkringar Tillväxt-marknad Aktiv 10 %

Aktiv Tillväxt
(Hög risk)

BlackRock EM Local Currency Bond 5 %
Norron Target 5 %
Neuberger Berman EM Debt Hard Currency 10 %
Länsförsäkringar Global Hållbar 15 %
Robeco Global Premium 15 %
Länsförsäkringar Sverige Aktiv 25 %
Wellington Global Quality Growth 10 %
Länsförsäkringar Tillväxt-marknad Aktiv 15 %

Aktiv Potential
(Mycket hög risk)

Länsförsäkringar Global Hållbar 15 %
Länsförsäkringar Sverige Aktiv 25 %
Länsförsäkringar Småbolag Sverige 5 %
Länsförsäkringar USA Indexnära 5 %
Robeco Global Premium 15 %
Wellington Global Quality Growth 15 %
Lannebo Europa Småbolag 5 %
Länsförsäkringar Tillväxt-marknad Aktiv 15 %

Riskenivåer

Lägre risk

Högre risk

1

2

3

4

5

6

7

Fondernas färg i diagrammen motsvarar riskenivån i respektive fond. När du sprider sparandet på flera fonder minskar den totala risken i sparandet.

Kontaktpersoner Investeringshjälpen

Anders Nordberg, senior ekonom
+46 70 162 76 76
anders.nordberg@lansforsakringar.se
<https://twitter.com/makroanders>

Martin Axell, fondförvaltare
+46 8 588 400 97
martin.axell@lansforsakringar.se

Sebastian Hallenius, fondförvaltare
+46 8 588 409 43
sebastian.hallenius@lansforsakringar.se

Martin Engelbrecht, redaktör
+46 72 083 65 90
konsult.martin.engelbrecht@lansforsakringar.se

Disclaimer

Våra bedömningar av aktie- och räntemarknaderna utgår från prognoser och är inga garantier. Sparande i fonder innebär alltid en risk. Fonder kan såväl öka som minska i värde. Det beror bland annat på utvecklingen på världens börser, ränteutvecklingen och på förändringar i valutakurser. Det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet. Faktablad och informationsbroschyrer för fonderna finns att tillgå på ditt kontor eller lansforsakringar.se.

Kontakta Länsförsäkringar Bank eller din försäkringsförmedlare

Länsförsäkringar Bergslagen 021-190100 | Länsförsäkringar Blekinge 0454-302300 | Dalarnas Försäkringsbolag 023-93000 | Länsförsäkringar Gotland 0498-28 18 50
Länsförsäkringar Gävleborg 026-14 75 00 | Länsförsäkringar Gäinge-Kristianstad 044-19 62 00 | Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 031-63 80 00 | Länsförsäkringar Halland
035-15 10 00 | Länsförsäkringar Jämtland 063-19 33 00 | Länsförsäkringar Jönköping 036-19 90 00 | Länsförsäkringar Kalmar län 020-66 11 00 | Länsförsäkring Kronoberg
0470-72 00 00 | LF Norrbotten 0920-24 25 00 | Länsförsäkringar Skaraborg 0500-77 70 00 | Länsförsäkringar Skåne 042-633 80 00 | Länsförsäkringar Stockholm 08-562 830 00
Länsförsäkringar Södermanland 0155-48 40 00 | Länsförsäkringar Uppsala 018-68 55 00 | Länsförsäkringar Värmland 054-775 15 00 | Länsförsäkringar Västerbotten 090-10 90 00
Länsförsäkringar Västernorrland 0611-36 53 00 | Länsförsäkringar Älvsborg 0521-27 30 00 | Länsförsäkringar Östgöta 013-29 00 00